
Érettségi vizsga eredmények

Hargita megye

2023

Grupul de analiză și sinteză
Consiliul Județean Harghita
Elemzőcsoport
Hargita Megye Tanácsa

Tartalomjegyzék

Résztétel.....	3
Érdemjegyek	3
Román nyelv és irodalom	4
Magyar nyelv és irodalom	5
A szakágazatnak megfelelő szak.....	7
Választható tantárgy	8
Az érettségi vizsga eredmények.....	9
Legmagasabb és legalacsonyabb eredmények iskolánként.....	13
Az öt legmagasabb érettségi vizsgaátlag iskolánként	13
Román és magyar anyanyelvű diákok eredményei.....	14
Elgondolkodtató eredmények.....	16
Az elmúlt öt év eredményei	17
A pótérettségi vizsga eredményei.....	18
Következtetés	20
Javasolt lépések.....	20

Résztétel

Hargita megyében a 2023-es érettségi vizsga nyári fordulójára 2119 diák iratkozott be, közülük **97,35%** jelent meg a vizsgákon, azaz 2063 személy. A diákok száma növekedett a 2022-es adatokhoz képest, de még nem érte el a 2021-ben beiratkozott diákok számát (2197).

Az elmúlt évekhez képest több mint 10%-kal kevesebb olyan diák iratkozott be a vizsgákra, aki nem az idén fejezte be az iskolai tanulmányait. Az idén 287 ilyen diák volt, a tavaly és tavalyelőtt 320-nál több.

Az érettségi vizsgára jelentkezett 2119 diák között nyilván vannak tartva olyan diákok is, akik már az előző években elérték legalább egy ötös érdemjegyet valamelyik tantárgyból, amelyet ebben az évben is figyelembe vesznek és ez a jelen elemzés során vizsgált adatok között is szerepel.

A román nyelv és irodalom írásbeli vizsgán 35 személy nem jelent meg. Magyar nyelv és irodalom tantárgyból 1438 tanuló szeretett volna vizsgázni, de végül 19 személy nem jelent meg. A kötelező tantárgyak esetében 709 diák történelemből, matematikából pedig 1410 diák volt nyilvántartva, közülük összesen 37 személy nem jelent meg. A választható tantárgyak közül a legnépszerűbb a földrajz volt, amire 984 diák jelentkezett. Ezt követi az anatómia és fiziológia 462 iratkozott diákkal és a biológia 329 diákkal, mindemellett több más tantárgy közül is lehetett választani, mint például: kémia, fizika, informatika, logika, pszichológia stb. Ezekből a tantárgyakból összesen 29 diák nem vett részt végül a vizsgákon.

Érdemjegyek

Az elemzés során azokat az érdemjegyeket is vizsgáljuk, amelyek az előző évekből voltak áthozva, viszont ezek alacsony aránya nem módosít érdemleges mértékben az idei eredményeken.

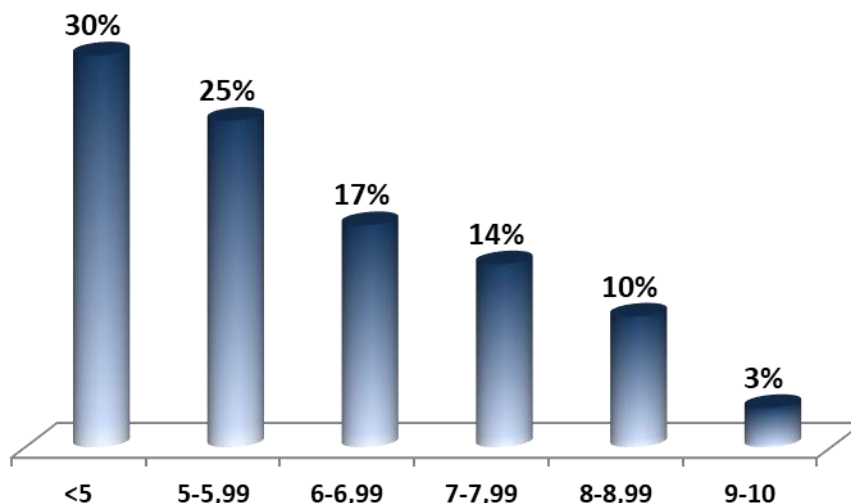
Hargita megyében az óvások után az átmenési arány 62%-os, azaz a megjelent diákok közül 1279 tanulónak sikerült teljesíteni az érettségi vizsga kihívásait. Ez egy kevéssel alacsonyabb, mint a tavalyi eredmények, amikor 63,8% volt az átmenési arány.

Román nyelv és irodalom

Hargita megyében román nyelv és irodalom tárgyból volt a legkisebb az ötös érdemjegyet elérő diákok aránya.

A megjelent diákok 70%-a sikerült ötös felett teljesítsen az idei érettségi vizsga nyári fordulóján. Ebben benne van azoknak a diákoknak is az eredménye, akik nem az idén próbálkoznak először. A vizsgázók 25%-a 5 és 6 közötti érdemjegyet ért el, ami bár elegendő a tárgy teljesítéséhez, viszont más tárgyból jobb eredményt kellett elérjenek a sikeres érettségi vizsgához, hiszen szükséges, hogy összességében meglegyen a hatos átlag. A diákok 13%-a teljesített nyolcas felett. Senkinek nem sikerült elérni a maximális pontszámot.

1. A román nyelv és irodalom érettségi vizsga eredmények eloszlása

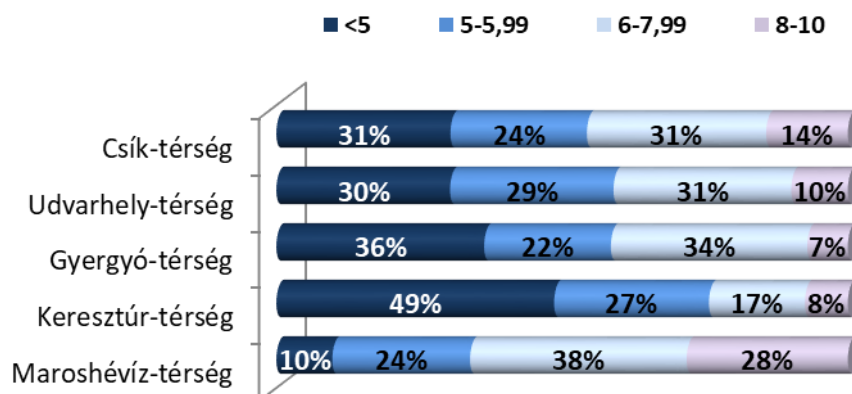

A városon és vidéken lévő iskolákat összehasonlítva, az ötös érdemjegyet elérő diákok aránya sokkal nagyobb városon, mint vidéken. A városi iskolák diákjainak 73%-a érte el az ötös érdemjegyet, míg vidéken ehhez képest a diákoknak kevesebb, mint 40%-a teljesített ötös felett (39%), ez 7%-os csökkenés 2022-höz képest (46%). Kilencesnél nagyobb érdemjegyet városon lévő iskolákban a diákok 3% ért el, vidéken pedig 0,6%.

Román nyelv és irodalomból Maroshévíz-térségben születtek a legjobb eredmények, a diákok 28%-a ért el nyolcast vagy annál nagyobb eredményt és a megyei átlaghoz képest alacsony azoknak a diákoknak az aránya, akik nem érték el az ötös érdemjegyet. Keresztúr-térségben kiemelkedően magas azoknak a diákoknak az aránya, akik nem sikerült elérjék az

ötös érdemjegyet, viszont a tavalyhoz képest javultak az eredmények, ugyanis 2022-ben Keresztúr-térségben a diákok 57%-a nem sikerült elérje az ötös érdemjegyet.

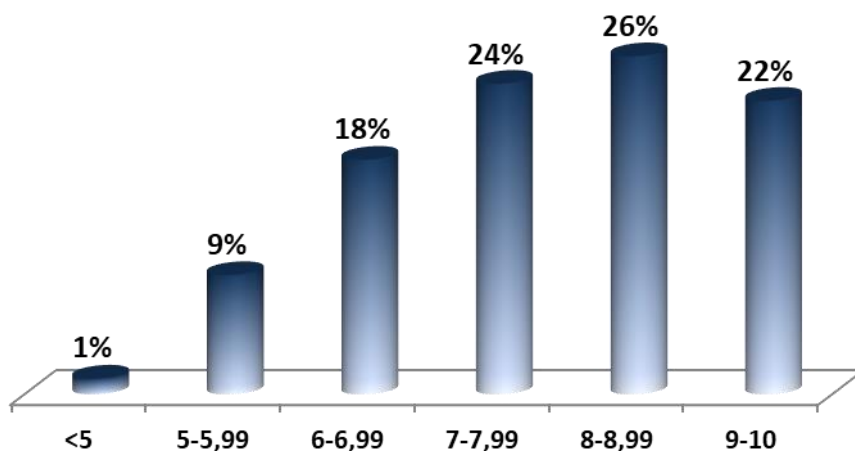
2. A román nyelv és irodalom érettségi vizsga eredmények eloszlása térségi bontásban

Magyar nyelv és irodalom

Hargita megyében a magyar nyelv és irodalom tantárgy esetében a legnagyobb a sikeresen vizsgázó diákok aránya. A feldolgozott eredmények tartalmazzák az előző évekből áthozott érdemjegyeket is. Amint a 3. ábrán is látható, a megjelent diákok 99%-a érte el az ötös vagy annál nagyobb eredményt. A diákok 48%-a nyolcast vagy magasabb eredményt ért el, ami 6%-os növekedés az elmúlt évi eredményekhez képest. 41 tanuló érte el a maximális pontszámot, ami a tavalyi 26 tanulóhoz képest javulás, viszont még mindig nem érte el a 2021-es eredményt, amikor 82 diák teljesített maximális pontszámmal a magyar nyelv és irodalom vizsgán. Az idei évben a maximális pontszámot elérő diákok közül tizenketten a csíkszeredai Márton Áron Nemzeti Kollégium diákjai, nyolc diák a szintén csíkszeredai Segítő Mária Római Katolikus Gimnázium diákja, kettő pedig a Nagy István Művészeti Középiskoláé. Tíz diák a székelyudvarhelyi Tamási Áron Gimnázium és három diák a szintén székelyudvarhelyi Benedek Elek Teológiai Líceum tanulója. Négy diák a gyergyószentmiklósi Salamon Ernő Elméleti Líceumban tanult és kettő pedig a székelykeresztúri Berde Mózes Unitárius Teológiai Líceumban.

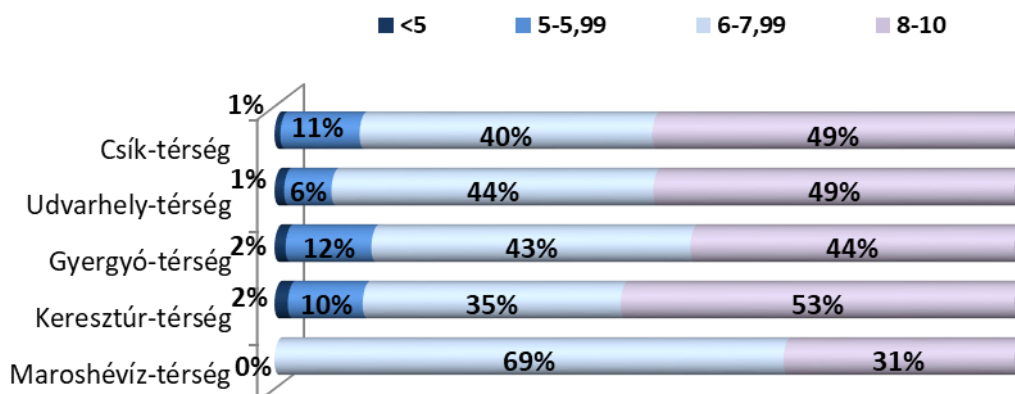
3. A magyar nyelv és irodalom érettségi vizsga eredmények eloszlása

A vidéki iskolák esetében az átmenési arány 93,4%, ami egy kis javulás a tavalyi eredményhez képest (92,2%) és a diákok 6,6%-a érte el a kilences vagy annál magasabb eredményt, ami szintén javulás a tavalyi eredményekhez viszonyítva (3,9%). A városon lévő iskolák esetében nagyobb az átmenési arány, közel 100% (99,3%), ami enyhe növekedés az előző évet tekintve (98%). A diákok 23,6%-a ért el kilencest vagy annál nagyobb eredményt.

Térségi bontásban magyar nyelv és irodalom vizsgán Keresztúr-térségben volt a legtöbb nyolcas és annál magasabb eredmény. A legkevesebb pedig Maroshévíz- és Gyergyó-térségben.

4. A magyar nyelv és irodalom érettségi vizsga eredmények eloszlása térségi bontásban

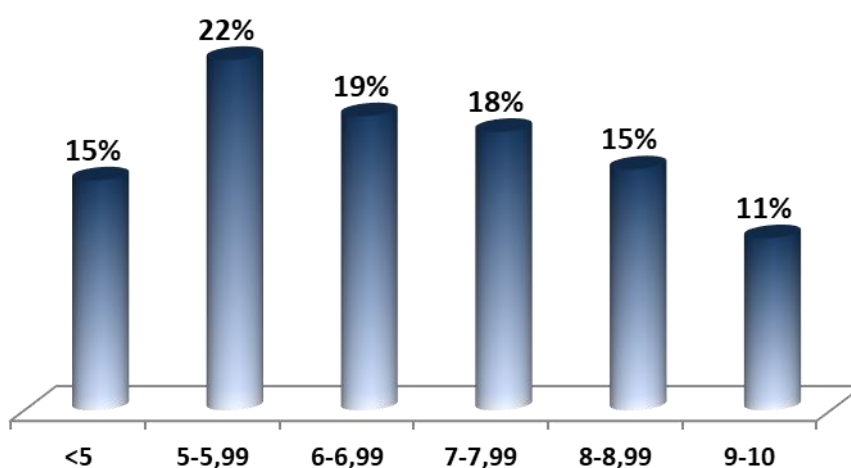

A szakágazatnak megfelelő szak

Hargita megyében a 2119 érettségire beiratkozott diák egyharmada történelemből és kétharmada pedig matematikából vizsgázott.

A szakágnak megfelelő tárgyakból a megjelent diákok közül 85% sikerült elérjen legalább ötös érdemjegyet, ami az előző évek eredményeihez képest egy majdnem 5%-os visszaesés (89,4%). Több mint 10% ért el kilences feletti eredményt, viszont a maximális pontszámot senki nem kapta meg.

5. A szakágazatnak megfelelő tantárgy vizsgaeredményeinek eloszlása

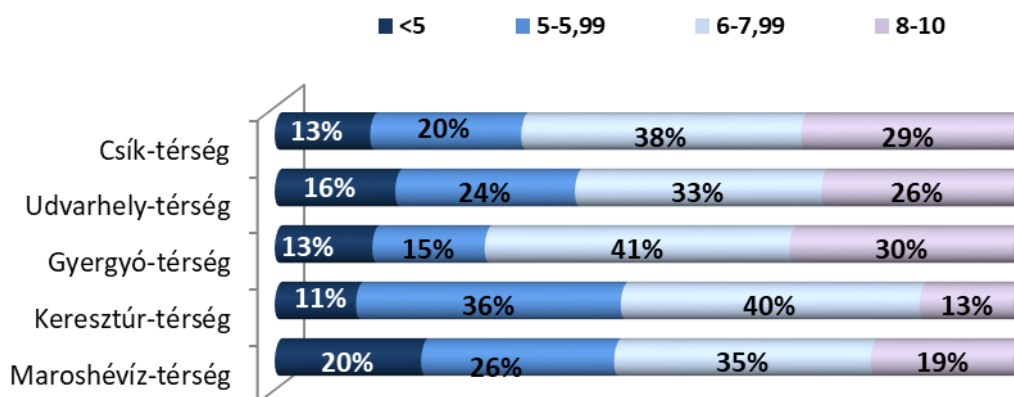

A városi iskolákban az átmenési arány 87,5%-os volt, ami a tavaly évi eredményekhez képest egy közel 5%-os visszaesés. A vidéki iskolák esetében az átmenési arány 60,7%, ami közel 20%-os visszaesés 2022-höz viszonyítva.

Tantárgyak szerinti bontásban történelemből a diákok 5,9%-a nem érte el az ötös érdemjegyet, ami a tavalyi eredményekhez képest visszaesés, hiszen a tavaly 1% alatt volt a sikertelen vizsgázók aránya. A matematika esetében is hasonló az átmenési arány, viszonyt ebből a tantárgyból a diákok szakirányának megfelelően eltérő nehézségű tételek voltak és az eredmények is eltérőek. A legnagyobb átmenési arány a matematika-informatika szakirányú diákok számára kiadott tételek (M1) esetében volt, ahol 1% alatti volt a sikertelen vizsgaeredmények aránya.

Térségi bontásban a legnagyobb átmenési arány Keresztúr-térségben volt (89%), ezt követi kevés lemaradással Gyergyó- és Csík- térség, a legkisebb átmenési arány pedig Maroshévíz-térségben volt, ahol a tanulók 80%-a teljesített ötös érdemjegyet felett. A diákok nyolcast vagy annál nagyobb érdemjegyet a legnagyobb arányban Csík- és Gyergyó-térségben értek el.

6. A szakágazatnak megfelelő tantárgy érettségi vizsga eredményeinek eloszlása térségi bontásban

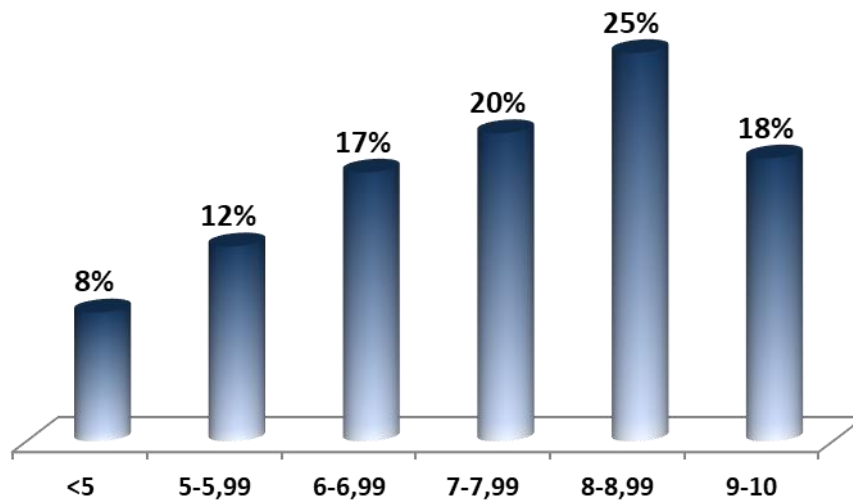

Választható tantárgy

A választható tantárgyak esetében 984 diák iratkozott földrajz vizsgára, 462 tanuló anatómia és fiziológia vizsgára, 329 diák biológiából vizsgázott, továbbá voltak diákok, akik kémiából, fizikából, informatikából, logikából, pszichológiából stb. mérették meg a tudásukat.

A megjelent tanulók közül 92% sikerült elérjen legalább ötös érdemjegyet. 18% kilences vagy afeletti eredményt ért el. Összesen 39 diák ért el tízes osztályzatot, ami kevesebb, mint a fele a tavaly maximális eredménnyel teljesítő diákok számának (84).

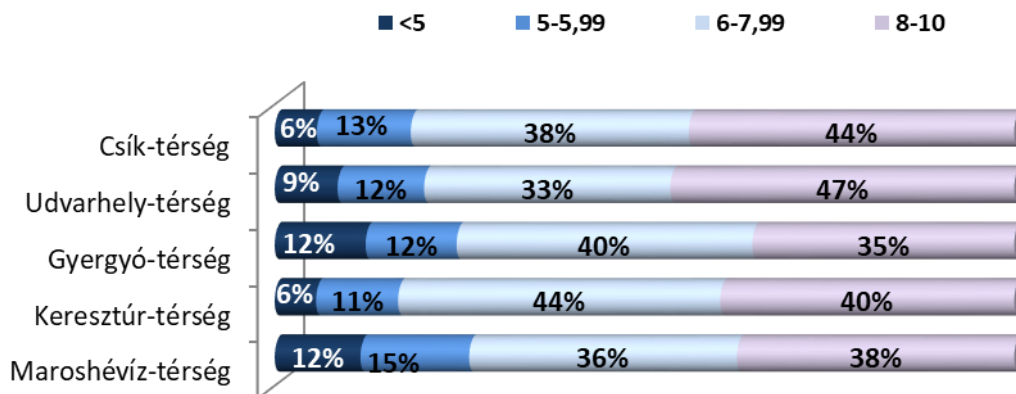
7. A választható tantárgy vizsgák eredményeinek eloszlása

A városi iskolákban 93,1% volt az átmenési arány, a vidéki iskolák esetében pedig 80%-os.

Térsvégi bontásban a legnagyobb átmenési arány Csík- és Keresztúr-térsvégben volt 94%-kal, a legkisebb pedig Gyergyó-térsvégben 88%-kal. Nyolcas vagy az feletti eredmény a legnagyobb arányban Udvarhely-térsvégben született, ezt követi Csík-térsvég.

8. A választható tantárgy érettségi vizsga eredmények eloszlása térsvégi bontásban

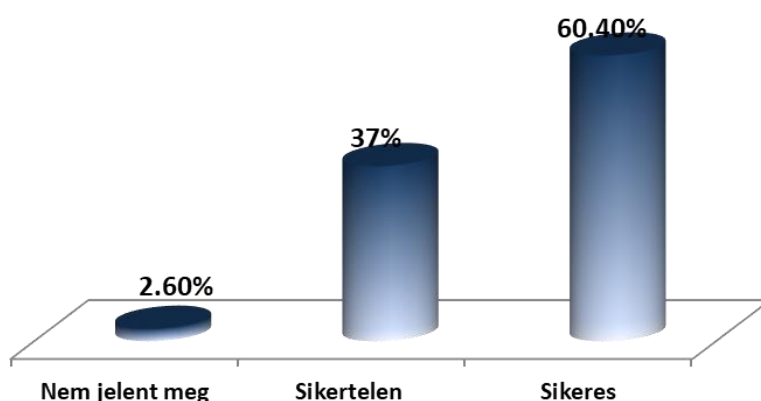

Az érettségi vizsga eredmények

A 2023-es nyári érettségi vizsgára jelentkezett diákok közül 86,5% az idén próbálkozik először. 13,5% legalább már egyszer beiratkozott az érettségi vizsgákra.

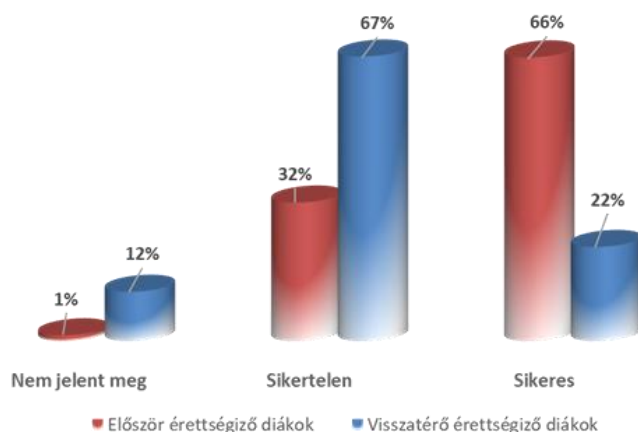
Összességében a diákok 3%-a nem jelent meg a vizsgákon, 37%-nak nem sikerült teljesítenie az elvárásokat és 60,4% vette sikeresen az akadályokat. Ha a vizsgákon résztvevőkhöz viszonyítjuk, akkor a megjelent diákoknak 62%-a vette sikerrel az akadályokat.

9. A 2023-as érettségi vizsgára beiratkozott diákok óvások utáni eredményei

Azoknak a diákoknak az esetében, akik nem először iratkoznak érettségi vizsgára 12%-uk nem jelent meg a vizsgákon és nagyon magas az aránya azoknak, akiknek nem sikerült az érettségi vizsgájuk az idén sem (67%), csupán 22% sikerült eredményesen teljesítse az idén az érettségi kihívásait. A 2023-ban először érettségiző diákok esetében háromszorosa azoknak a tanulóknak az aránya, akik sikeresen teljesítették az érettségi vizsgákat. Ha nem vesszük számításba azokat a diákokat, akik nem jelentek meg az érettségin, akkor az idén először vizsgázó diákok esetében a sikeresen vizsgázók aránya 67,2%-ra növekszik és a visszatérő érettségizők esetében pedig 24,8%-ra.

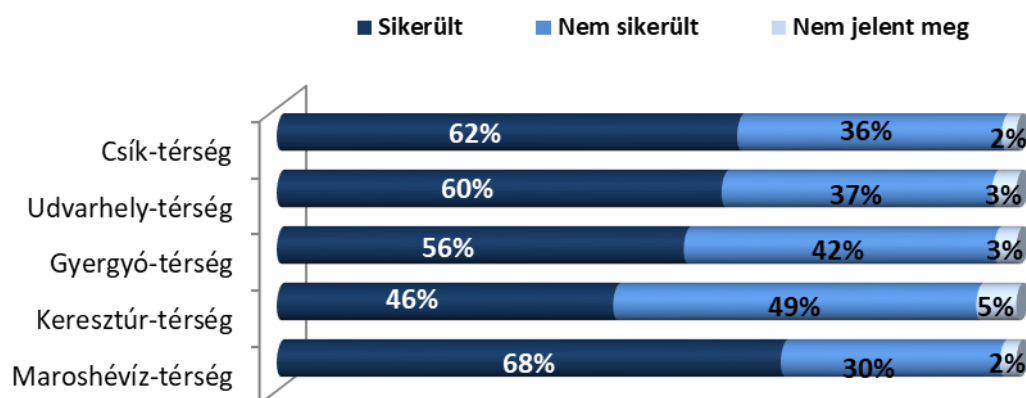
10. A diákok érettségi vizsga eredményeinek eloszlása

A vidéki iskolákban összesen 174 diák jelentkezett az érettségi vizsgára. A diákok 3,4%-a nem jelent meg, 65,5% nem vette sikeresen az akadályokat, 31% pedig sikeresen vizsgázott. A városi iskolákból 1945 diák jelentkezett a 2023-as érettségi vizsga nyári fordulójára, közülük 2,6% nem jelent meg, 34,4%-nak nem sikerült, 63% pedig sikeresen vette az akadályokat.

Térségi bontásban a legnagyobb átmenési arány Maroshévíz-térségben volt, a legkisebb pedig Keresztúr-térségben, a két térség átmenési aránya között 22%-os különbség van.

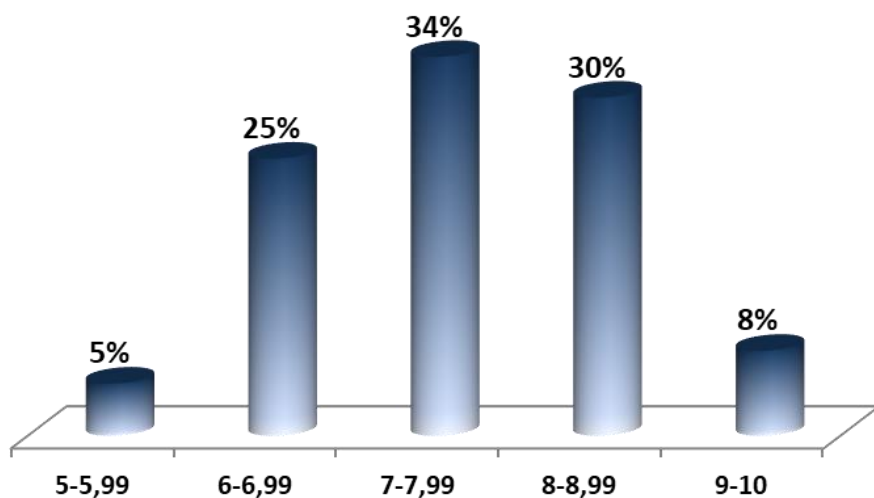
11. A diákok érettségi eredményeinek eloszlása térségenként

62 olyan diák van, akinek sikerült minden tárgyból elérni az ötös érdemjegyet, de az eredmények átlaga nem éri el a hatos érdemjegyet, így nem sikerült megszerezzék az érettségi diplomát. A tavaly 47 hasonló helyzetben lévő diák volt.

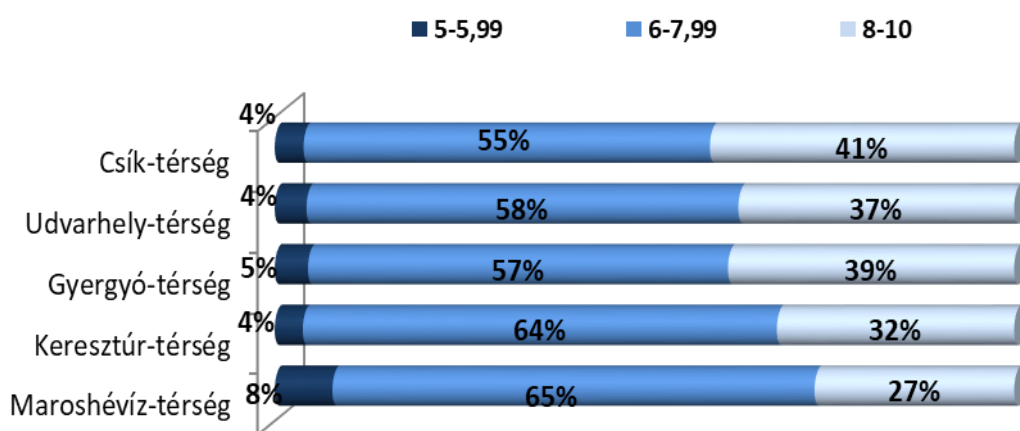
A sikeresen vizsgázó 1279 diák közül 101 diák ért el kilences vagy annál magasabb eredményt. A maximális pontszám Hargita megyében 9,73, amelyet egy Gyergyószentmiklóson és egy Csíkszeredában tanuló diák sikerült elérjen. 2022-ben 172 diák ért el kilences vagy magasabb érdemjegyet. Amint a 12. ábrán is látható, a diákok legnagyobb arányban 7-7,99 között érték el eredményt, ezt követik a 8-8,99 közötti eredmények.

12. Az ötös vagy annál nagyobb érettségi vizsga eredmények eloszlása

A sikeresen vizsgázó diákok közül Maroshévíz-térségben érték el a legnagyobb arányban nyolcast vagy annál magasabb eredményt, ezt követi Gyergyó- és Udvarhely-térség.

3. Az ötös érdemjegyet elérő diákok eredményeinek eloszlása térségenként

Legmagasabb és legalacsonyabb eredmények iskolánként

Az átmenési arányt az összes iratkozott diák viszonylatában nézzük, beleértve azokat is, akik nem jelentek meg. Az alábbi két táblázatban található az öt középiskola, ahol a legmagasabb volt az átmenési arány és az öt középiskola, ahol a legalacsonyabb. Hargita megyében három olyan iskola van, ahol egy diák sem érte el az ötös érdemjegyet.

A legmagasabb átmenési arány		
1.	A székelyudvarhelyi Benedek Elek Pedagógia Líceum	98,20%
2.	A csíkszeredai Márton Áron Főgimnázium	94,50%
3.	A csíkszeredai Segítő Mária Római Katolikus Gimnázium	93,40%
4.	A székelyudvarhelyi Tamási Áron Elméleti Líceum	92,90%
5.	A székelyudvarhelyi „Baczkamadarasi Kis Gergely” Elméleti Líceum	88,30%

A legalacsonyabb átmenési arány		
1.	A székelykeresztúri Zeyk Domokos Szakközépiskola	0,00%
2.	A csíkdánfalvi Petőfi Sándor Szakközépiskola	0,00%
3.	A borszéki Zimmethausen Szakközépiskola	0,00%
4.	A szentegyházi Gábor Áron Szakközépiskola	3,6%
5.	A gyergyóditrói Puskás Tivadar Szakközépiskola	5,6%

Az öt legmagasabb érettségi vizsgátlag iskolánként

Az iskolák átlageredményeibe azoknak a diákoknak az eredményeit számoltuk bele, akiknek sikerült minden vizsgájuk és az érdemjegyeik átlaga ötös vagy annál magasabb.

A székelyudvarhelyi Benedek Elek Pedagógia Líceumban tanuló diákoknak lett a legmagasabb az érettségi jegyeik átlaga: 8,27. Az öt legmagasabb érettségi átlagot elérő iskolák listáján található még egy székelyudvarhelyi, két csíkszeredai és egy gyergyószentmiklósi iskola.

A legmagasabb érettségi vizsgátlagok iskolánként		
1.	A székelyudvarhelyi Benedek Elek Pedagógia Líceum	8,27
2.	A csíkszeredai Márton Áron Nemzeti Kollégium	8,13
3.	A székelyudvarhelyi Tamási Áron Elméleti Líceum	7,90
4.	A csíkszeredai Segítő Mária Római Katolikus Gimnázium	7,88
5.	A gyergyószentmiklósi Salamon Ernő Elméleti Líceum	7,81

2023-ban Hargita megyében egy diák sem sikerült elérje a maximális pontszámot, viszont a legmagasabb eredményt egy csíkszeredai és egy gyergyószentmiklósi iskolában tanuló diák érte el, ami 9,73 volt.

Az öt legjobb eredményt elérő diákok iskolái	
1. A csíkszeredai Octavian Goga Főgimnázium	9,73
2. A gyergyószentmiklósi Sfântu Nicolae Elméleti Líceum	9,73
3. A csíkszeredai Octavian Goga Főgimnázium	9,68
4. A csíkszeredai Márton Áron Nemzeti Kollégium	9,66
5. A csíkszeredai Octavian Goga Főgimnázium	9,65

Román és magyar anyanyelvű diákok eredményei

A felmérésben azokat a diákokat tekintjük magyar anyanyelvűnek, akik beiratkoztak a magyar nyelv és irodalom érettségi vizsgára is. Ez nem teljesen fedi a valóságot, hiszen vannak olyan szülők, akik az anyanyelvtől eltérő tannyelvű iskolába íratják a gyerekeiket, de kevés ilyen eset van, így nem módosítják a statisztikákat.

Hargita megyében a diákok 78%-a vizsgázott magyar nyelv és irodalom tárgyból is.

Az átlagok számításánál minden olyan diák eredményét figyelembe vettük, akik megjelentek a vizsgákon, beleértve azokat a jegyeket is, amelyek nem érték el az ötöst.

A magyar anyanyelvű diákok román nyelv és irodalom átlaga az elmúlt 2 évben lassú növekedést mutat. 2021-ben nem érte el az ötös átlagot (4,61). A tavaly már 5,13 volt, az idén pedig 5,22, de még mindig jóval az országos átlag alatt van.

A legmagasabb átlag a magyar anyanyelvű diákok magyar nyelv és irodalom vizsgáin született. Ezután a választható tárgyak eredményei következnek mind a román-, mind a magyar anyanyelvű diákok körében.

Tantárgyankénti átlagok 2023-ban Hargita megyében	Román nyelv és irodalom átlag	Magyar nyelv és irodalom átlag	Szakágazatnak megfelelő tantárgy	Választható tantárgy
Román anyanyelvű diákok	6,67		6,30	7,28
Magyar anyanyelvű diákok	5,22	7,75	6,60	7,33

A magyar diákok körében a kötelező és választható tárgy esetében figyelhető meg visszaesés a tavalyi eredményekhez képest, viszont a román anyanyelvű diákok esetében minden tárgyból visszaesés látható.

Tantárgyankénti átlagok Hargita megyében 2019-2020	Magyar anyanyelvű diákok					Román anyanyelvű diákok				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Román nyelv és irodalom	4,6	5,23	4,61	5,13	5,22	6,44	6,95	6,73	6,79	6,67
Magyar nyelv és irodalom	7,51	7,45	7,69	7,5	7,75	-	-	-	-	-
Kötelező tantárgy	6,33	6,4	6,31	6,94	6,60	6,14	6,1	6,13	7,16	6,30
Választható tantárgy	7,42	7,63	7,4	7,58	7,33	7,15	7,32	7,17	7,78	7,28

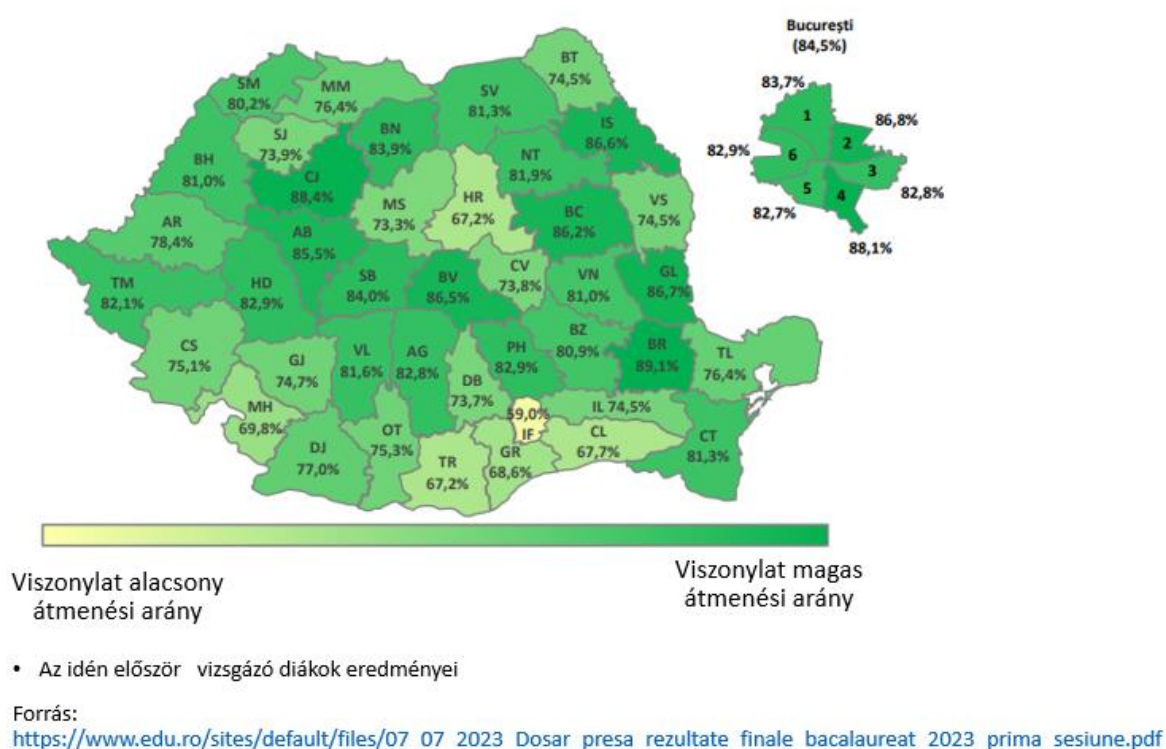
Elgondolkodtató eredmények

Hargita megyében a sikeresen érettségizők aránya 2023-ban **62%-os**, ami 13%-kal alacsonyabb, mint az országos átlag (75%).

A **román nyelv és irodalom vizsga eredmények figyelembe vétele nélkül** a Hargita megyei, sikeresen érettségiző, magyar anyanyelvű diákok aránya **82,3% lenne**, ami már az **országos átlag felett van**.

Amint a 14. ábrán is látható, **Hargita** megye országos viszonylatban **nagyon gyenge eredményeket** ért el. Ilfov megye az egyetlen, ahol kisebb a sikeresen érettségizők aránya, mint megyénkben.

14. Az érettségi vizsga nyári fordulót sikeresen teljesítő diákok aránya megyénként

Hargita megyében **349** olyan magyar anyanyelvű diák van, aki **csak román nyelv és irodalomból nem érte el az ötös** érdemjegyet, más tantárgyból viszont igen. Román anyanyelvű hasonló helyzetben lévő diákok nincsenek.

Amint az alábbi táblázatban is látható, ahol kiemeltünk néhány esetet, több olyan diák is van, akiknek az eredménye azt igazolja, hogy vannak olyan diákok, akik egyébként

felkészültek és jól teljesítenek a vizsgákon, de román nyelv és irodalomból nem sikerül elérjék az ötös érdemjegyet.

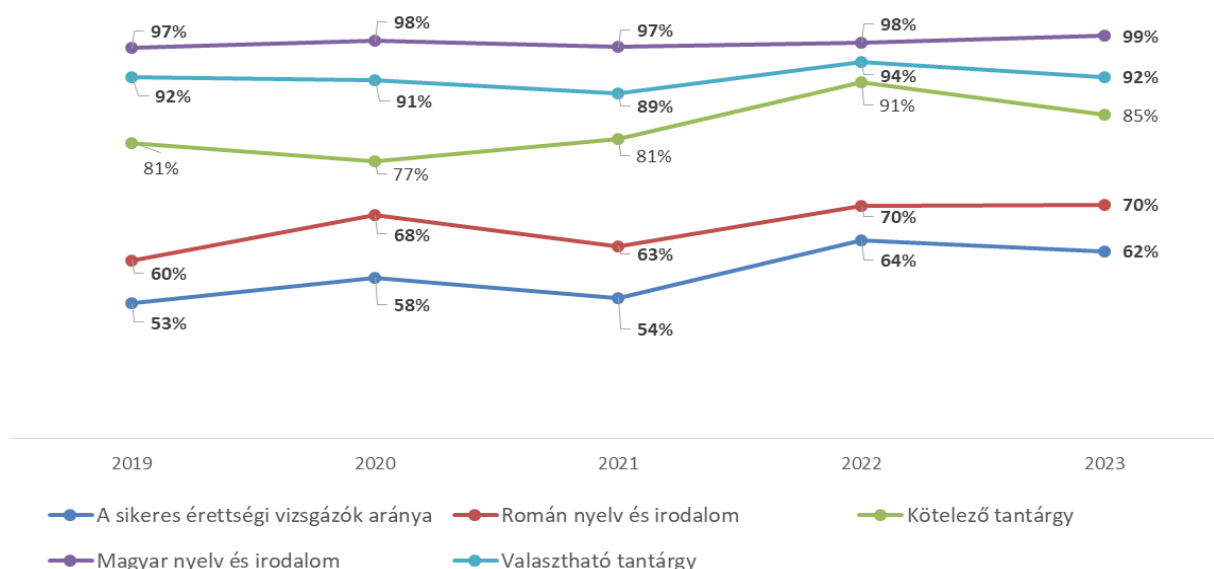
Elgondolkodtató esetek	Román nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	Szakágazatnak megfelelő tantárgy	Választható tantárgy
1. eset	3,35	8,80	9,00	10,00
2. eset	4,15	8,15	9,20	8,60
3. eset	4,45	8,45	9,15	8,80
4. eset	4,05	8,00	8,80	8,20
5. eset	3,85	7,70	9,60	9,10

Az elmúlt öt év eredményei

A feldolgozott adatok tartalmazzák az előző évekből áthozott eredményeket is.

Amint a 15. ábrán is látható, az elmúlt öt évben nem látható egy folyamatos tendencia, viszont némiképp javult az érettségi vizsgát sikeresen teljesítő diákok aránya. 2021-ben volt egy 5%-os visszaesés a román nyelv és irodalom tárgy és egy 2%-os visszaesés a választható tantárgyak esetében, ezért az érettségi vizsgát teljesítők aránya is csökkent.

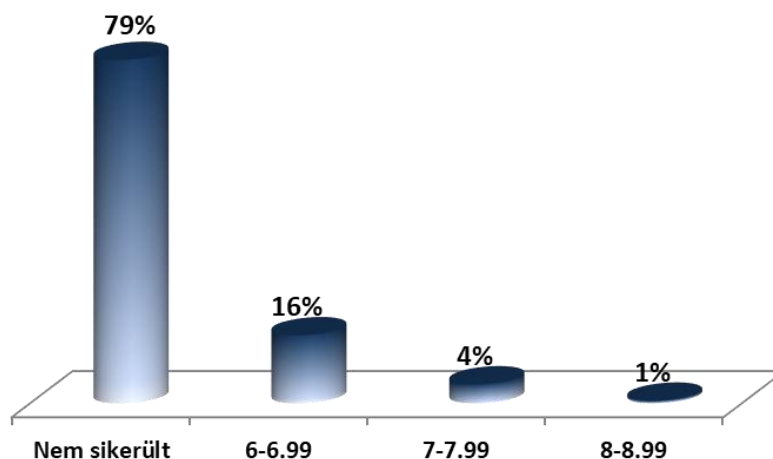
**15. Az érettségi vizsgán sikeresen teljesítők aránya
2019-2023**

A pótérettségi vizsga eredményei

Hargita megyében 2023-ban 752 diák iratkozott be az augusztusi érettségi vizsgákra, viszont 90 diák nem jelent meg. Tehát 662 diák pótérettségizett, akik közül csupán 21% érte el a hatos vagy annál nagyobb érdemjegyet. 5% azoknak az aránya, akik hetes vagy afeletti eredményt értek el.

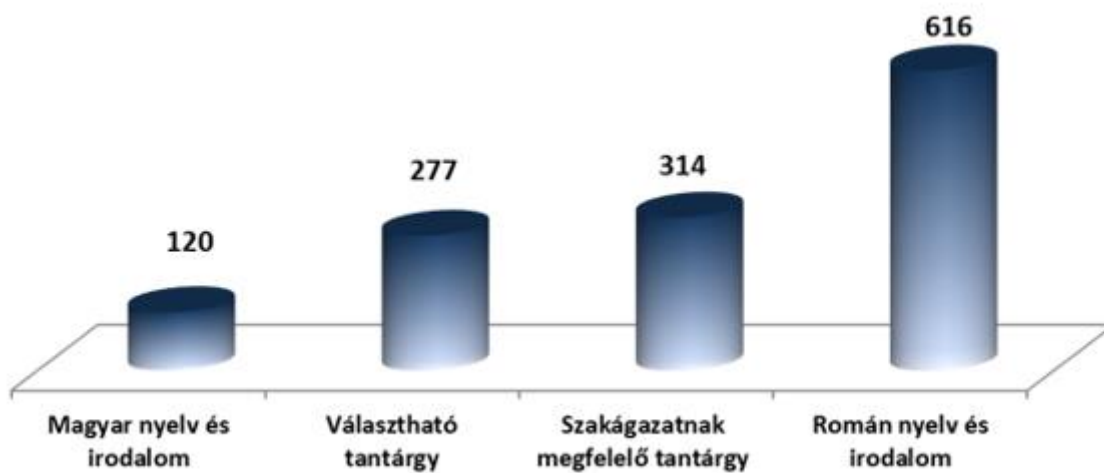
16. A pótérettségi vizsga eredményei

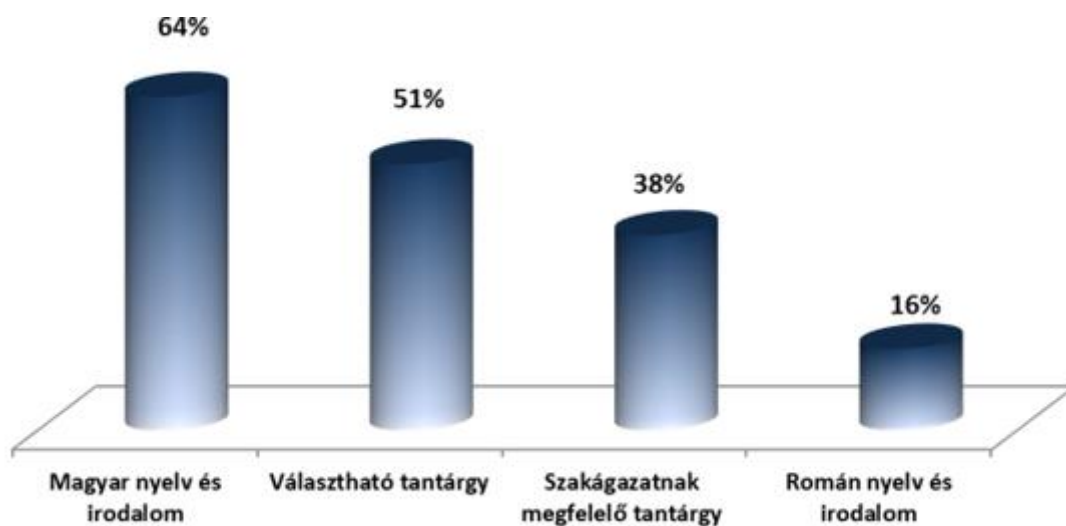
Román nyelv és irodalom tárgyból vizsgázott a legtöbb diák, viszont arányait tekintve, a nyári fordulóhoz hasonlóan, augusztusban is román nyelv és irodalomból volt a legkevesebb sikeres eredmény. 616 diák iratkozott román nyelv és irodalom vizsgára. 120 diák magyar nyelvből, 314 diák a szakágnak megfelelő tárgyból és 277 diák pedig a választható tárgyból vizsgázott.

Amint az alábbi ábrákon is látható, magyar nyelv és irodalomból iratkozott a legkevesebb diák és ebben az esetben a legnagyobb az átmenési arány. A román nyelv és irodalom tárgy esetében fordított a helyzet. Ebből a tantárgyból iratkoztak a legtöbben és arányában közülük sikerült a legkevesebb diáknak elérni az ötös vagy magasabb érdemjegyet.

17. A pótérettségi vizsgára iratkozott diákok száma

17. A pótérettségi vizsgára iratkozott diákok száma

Következtetés

- Hargita megyében a sikeresen vizsgázók aránya **62%-os**, ami nagymértékben elmarad az ország többi megyéiben elért eredményekhez viszonyítva.
- **A román nyelv és irodalom vizsga** eredmények figyelembe vétele nélkül a Hargita megyei magyar anyanyelvű diákok átmenési aránya 82,3% lenne.
- **A magyar nyelv és irodalom** eredmények viszonylag **magasak** a többi eredményhez képest.
- A magyar anyanyelvű diákoknak **nehézséget jelent** a **román nyelv és irodalom** tárgy követelményeinek az elsajátítása.
- **Nagy az eltérés a vidéki- és a városi iskolák eredményei között.** Vidéken sokkal kisebb arányban tudják teljesíteni és alacsonyabb eredményekkel az érettségi vizsgát.
- Azok a **diákok, akik már az előző években beiratkoztak legalább egyszer az érettségi vizsgára, nagyon alacsony arányban** teljesítettek **sikeresen (22%)**.

Javasolt lépések

- A román nyelv és irodalom tantárgyat tanító pedagógusok képzése, **átképzése a nem román anyanyelvű diákok oktatására** fektetve a hangsúlyt. Tovább fejleszteni, bővíteni a már meglévő lehetőségeket.
- Differenciált érettségi vizsga bevezetése a nem román anyanyelvű diákok számára román nyelv és irodalom tantárgyból. **Legyen külön román nyelvű kommunikáció.**
- Táborok, afterschool és **cserediák programok szervezése**, amelyek során a magyar anyanyelvű diákok a román nyelv használatát gyakorolhatják.
- A jó vizsgaeredményeket elért iskolák tanárainak a megszólaltatása. **Jó gyakorlatként osszák meg a tanítási módszereiket.**
- A vizsgákra való felkészítés és az értékeléseken történő elvárások összehangolása, különösképpen román nyelv és irodalom tantárgyból.
- Nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a közepesen/gyengébben teljesítő diákok felkészítésére.

- Felkészítőket és **képzéseket tartani azoknak, akik az oktatási rendszerből már kikerültek** és utólag szeretnék letenni az érettségi vizsgát.
- Hangsúlyt fektetni az olyan iskolák diákjainak a felkészülésére, ahol magas a sikertelen érettségizők aránya, különösen a **vidéki iskolák esetében**.